

Μισέλ Φάις

Τη δράση αναλαμβάνουν οι λέξεις

Μια γυναίκα σε λεκτικό οίστρο απαντά σχεδόν παραληρηματικά στον καταιγισμό ερωτήσεων ενός άγνωστου άνδρα, δίνοντας έτοι, με τρόπο λοξό, φωνή σε ό,τι ζούμε

Ο 59χρονος Μισέλ Φάις είναι πεζογράφος, θεατρικός συγγραφέας, σεναριογράφος και φωτογράφος. Έχει τιμηθεί με το Κρατικό Βραβείο Διηγήματος

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΡΜΟΥΔΗΣ

Hφόρμα της νουβέλας φαίνεται ότι ταιριάζει στον Μισέλ Φάις. Μέσα στα λίγα τετραγωνικά της αναπτύσσει πυρετικούς συνειρμούς για το άγχος της υπαρξης. Επιστημονικά κορτιζόλ («cortisol») ονομάζεται η ορμόνη του φόρου που δημιουργεί πανικό. Είναι το ξεκαπίστρωτο ζιζάνιο που βάζει φουρνέλο στην καταστολή των ενστίκτων. Μετά, τίποτα δεν παραμένει το ίδιο. Η όλη δράση του βιβλίου, αν μπορούμε να τη χαρακτηρίσουμε ως τέτοια, λαμβάνει χώρα εντός μιας τύποις ψυχαναλυτικής συνεδρίας. Μια δυαδική σχέση όπου δεν είναι ξεκαθαρισμένα τα όρια, παρά μόνο η κατάσταση. Μια συνθήκη που

αλληγορία. Εδώ καλά καλά δεν εξετάζεται η πνευματική της υπόσταση. Αν και εκείνη δεν έχει μετατραπεί σε μαγνητόφωνο. Η γυναίκα είναι ίσως μια αποσυναρμολογημένη απάντηση σε συνέχειες, που θα χρειαστεί σύντομα ειρηνό. Οι ερωτήσεις είναι σύντομες, κοφτές, απολύτως ανακριτικές. Δεν χρωματίζονται από συναίσθημα. Οι απαντήσεις αντίθετα, είναι χειμαρρώδεις. Διάστικτες από θύμπες, εσωτερικές εντάσεις, επιθυμίες, ρήγματα, αναβάσεις και καταβυθίσεις στο καρουζέλ της συνείδησης. Ασκοπη διαρκείας, που αποσκοπεί στη γνώση του εαυτού. Ή τουλάχιστον ενός μέρους του.

Πειραματική διεργασία

Ο Μισέλ Φάις πατά τη σκανδάλη θέλοντας να πυροδοτήσει πρωτόγονους συνειδητικούς μπχανισμούς και στην πορεία εξετάζει τα πρώτα αποτελέσματα. Μια οπωδόποτε πειραματική διεργασία που αναταράσσει τις όποιες βεβαιότητες, δημιουργώντας δίνες στον πνευματικό ιστό της πρωίδας. Όλα όσα επιμελώς έχει απωθίσει κάτω από το χαλί βγαίνουν στην επιφάνεια. Η γυναίκα θέλει περισσότερο να εκτεθεί παρά να επουλώσει. Όσο η έκθεση καταλαμβάνει κάθε τεταρτημόριο του ζωτικού της χώρου, πιστεύει ότι μπορεί να σωθεί. Από ποιον ή από τι; Ισως από τον λειψό, καταπεσμένο κόσμο της. Οσο περνούν οι σελίδες, οι ερωτήσεις γίνονται όλο και πιο ελλεπτικές. Οι απαντήσεις περιπαίζουν αυτή την «εξέλιξη» και πλατειάζουν. Ανοίγουν το βήμα τους. Παύουν να υπολογίζουν θεούς και δαίμονες. Η πρωίδα δεν ενδιαφέρεται να κρατηθεί από πουθενά. Απλώνει τα χέρια στο κενό. Λοξοπερπάτα σε γκρίζες, μισοφώτιστες περιοχές της μνήμης και του ανείπωτου. Η γυναίκα αποκολλάται από την τίμια λήθη (όπως λέγεται στο βιβλίο), την αξιοπρεπή άγνοια και προκαλεί τις δυνάμεις της. Δικάζεται, ρίχνει λάδι στη φωτιά.

Σίγουρα αυτή η εξομολόγηση αποτελεί μιας μορφής αντίδρασης από την πλευρά

του συγγραφέα για ό,τι συμβαίνει γύρω. Ενα γερό χαστούκι στη δυσαρέκεια. Σ' αυτό τον μικρό χώρο του βιβλίου, η δυσαρέσκεια θα βλέπει το είδωλό της στον καθρέφτη και θα το βάζει στα πόδια. Προνομιακός χώρος ενός γραφιά, εξάλλου, είναι οι λέξεις. Εδώ έχουμε να αντιμετωπίσουμε με μια φρενίτιδα λόγου τα όσα μετατοπίζονται και καταρρέουν εντός μας. Οσα απαιτούν να επιωθούν πάσον θυσία. Διότι πάνω απ' όλα θα πρέπει να ορίσουμε αυτό που μας συμβαίνει. Να του βρούμε έστω ένα όνομα. Το «Lady Cortisol» προσπαθεί να αρθρώσει αυτό που δεν μπορεί να επιωθεί και συνάμα να ανοίξει δρόμο προς την κατανόηση του πρωτογενούς συναισθήματος. Να δούμε αληθινά τι

μας ανήκει. Η πολλή σκέψη «βλάπτει». Τη δράση αναλαμβάνουν το στόμα και οι λέξεις που εκτινάσσονται από μέσα του. Ενας συγγραφικός αυτοσχεδιασμός από το ουρλαύτο στη σιωπή και ξανά πίσω.

Σε μια συγκυρία κοινωνικής και απομικής δυσανεξίας, που κατατρύκει πολλούς από εμάς, ο Μισέλ Φάις ρίχνει μελάνι στο χαρτί σκιτσάροντας έναν ωκεανό φράσεων που παιχνιδίζουν με τα προικά της ζωής: την απώλεια και την πλήρωση. Ο μεταιχμιακός χώρος ανάμεσά τους είναι ό,τι ζούμε καθημερινά. Κάτι που πασχίζει να γεννηθεί. Η γυναίκα στο βιβλίο δίνει τις απαντήσεις που έχει ανάγκη για να διαμορφώσει τις διεκδικήσεις της, ο δε άντρας ρωτά για να μάθει ποιος μπορεί επιτέλους να είναι.

Μισέλ Φάις
LADY CORTISOL
Εκδ. Πατάκη, 2016,
σελ. 125
Τιμή 8 ευρώ

Η γυναίκα είναι ίσως μια αποσυναρμολογημένη απάντηση σε συνέχειες, που θα χρειαστεί σύντομα ειρηνό. Οι ερωτήσεις είναι σύντομες, κοφτές, απολύτως ανακριτικές

από τη μια μεριά εμπεριέχει μια γυναίκα συνεντευξιάζουμεν και από την άλλη έναν άντρα συνεντευξιαστή. Ο δεύτερος μάλιστα παρουσιάζεται εντελώς απρόσωπος. Είναι σαν να έχει προπονογράφησε τις ερωτήσεις σ' ένα μαγνητόφωνο, η γυναίκα να απαντά στο μπχανίσμα και ο ίδιος να παρακολουθεί τα τεκτανόμενα πίσω από μια βαριά κουρτίνα.

Έχουν καμία σημασία όλα αυτά; Ιδού το ερώτημα - κλειδί. Ποιος ρωτάει λοιπόν; Και τι περιμένει από τις απαντήσεις; Να ακούσει όσα επιθυμεί και φαντάζεται ίδια τον πονούν; Και η γυναίκα που εμφανίζεται κάτω από διάφορες σύνθετες έννοιες, όπως «Απαντησομπλανί», «Αυτή που πίνει καφέ, μπορεί όμως και τοσά», «Τεράστιο έκζεμα» κ.ά., τι να εκπροσωπεί άραγε; Σίγουρα δεν αποτελεί μια κάποια